

[Thisted Knudsen.]

stigninger i de amtskommunale skatter. Forrentning og afdrag på lån optaget til sygehusvæsenets udbygning bæres helt og fuldt af amtskommunerne selv, da disse udgifter ikke er omfattet af refusionsordningen fra den fælleskommunale udligningsfond, hvilken omstændighed efter vor opfattelse gør forholdet endnu mere grelt. Hertil kan yderligere føjes, at sygehuse har udviklet sig til mere eller mindre sociale institutioner. Udgifterne ved en sygehusdag andrager ofte et beløb på mindst 40 kr., ikke sjældent betydeligt mere, men de indlagte patienter eller deres sygekasser betaler kun en ringe brøkdel af denne udgift, varierende fra den ene amtskommune til den anden fra 2 kr. 50 øre til måske 5 à 6 kr.

Det er efter vor opfattelse derfor ikke mere tidssvarende, at udgifter af denne karakter for omtrent halvdelens vedkommende bæres af de faste ejendomsbesiddere og for størstedelens vedkommende af et enkelt erhverv, nemlig landbruget. Det er ligeledes ikke i overensstemmelse med vor opfattelse, at man kan være vælger i amtskommunen uden at komme til at betale skat til denne, selvom man har evne dertil og måske langt større evne end den lille faste ejendomsbesidder. Det moderne, stærkt udviklede sygehusvæsen må være en fælles opgave, som alle betaler til efter deres skattemæssige evne, ikke mindst når man også skal have indflydelse på opgavens løsning.

Ud fra disse synspunkter foreslår vi den amtskommunale beskatning ændret. Hovedprincippet i det fremsatte lovforslag er, at de beløb, der ifølge det af amtsrådet vedtagne overslag vil være at udskrive som skat til amtskommunen, tilvejebringes på to måder, dels ved opkrævning af grundskyld og ejendomsskyld efter de for udskrivningen af skat til amtskommunen hidtil gældende regler, dels ved udskrivning på de under amtsråds kredsen hørende kommuner. Det af det vedtagne udskrivningsbeløb, der således skal pålignes kommunerne, skal i hver amtskommune udgøre et beløb svarende til den på amtskommunens budget optagne udgift til sygehusvæsenet, der forsøges dækket af skatteudskrivningen det pågældende år. Til sygehusudgifter hen-

regnes alle anlægs- og driftsudgifter, herunder udgifter til forrentning af og afdrag på lån og hensættelser til og restitution af fonds til sygehusformål efter fradrag af alle indtægter, herunder tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond. Den del af amtskommunens skattebehov, der efter reglerne skal udskrives på amtsråds kredsenes kommuner, fordeles på disse i forhold til det samlede indkomstbeløb i hver kommune i det foregående skatteår, således som disse indkomstbeløb opgøres til brug for den mellemkommunale refusion. Det beløb, der skønnes fornødent til dækning af den enkelte kommunes tilsvarende til amtskommunen i medfør af nærværende forslag, tilvejebringes af kommunalbestyrelsen ved forhøjelse af det skattebeløb, som efter kommunens overslag for vedkommende regnskabsår skal udskrives som skat til opholdskommunen. Den heraf følgende forhøjelse af kommunernes ligningsprocent benævnes den amtskommunale ligningsprocent og anføres særskilt i skattekvitteringen. Loven foreslås at få gyldighed første gang for regnskabsåret 1956—57.

Det vil heraf fremgå, at lovforslagets hovedprincip er, at sygehusudgifterne tages ud af den kommunale ejendomsbeskatning og lægges over på den personlige skat til opholdskommunen. Sognekommunerne er således forpligtet til ifølge forslaget at ligne det pågældende beløb til amtskommunen på personindtægten. Den økonomiske rækkevidde af forslaget vil f. eks. for året 1954—55, da de samlede amtskatter udgjorde ca. 125 mill. kr., efter bedste skøn være et beløb på mellem 55 og 60 mill. kr., der altså skulle være lignet som personlig skat i sognekommunerne. Tilbage som fast skat til amtskommunerne ville således være ca. 75 mill. kr., et anseeligt beløb og tre gange så stort, som det var i året 1938—39. Det siger sig selv, at nedsættelsen vil være forskellig fra amt til amt, varierende efter det pågældende amts sygehusudgifter, men princippet er det samme.

Man kan indvende: Hvorfor skal kun sygehusudgifterne lignedes på denne måde? Hvorfor ikke tage andre af amtskommunernes udgifter med? Jeg skal indrømme, at der kan anføres saglig begrundelse herfor,